

Výzva k bezodkladné realizaci adaptačních, mitigačních a environmentálně prospěšných opatření jako reakce na globální změnu klimatu.

Určeno pro: Magistrát města Olomouce, zastupitelstvo a radní města Olomouce

Klimatická koalice Olomouc jako skupina občanů a organizací zabývajících se možnostmi zmírnění dopadů klimatické krize na život občanů města Olomouc vybízí tímto město Olomouc, aby co nejrychleji přistoupilo k aktivitám, které je nezbytné zavést v rámci místní samosprávy. Předkládáme návrhy opatření v různých aspektech týkající se klimatické problematiky.

1. Přistoupení k Paktu starostů a primátorů pro udržitelnou energii a klima

- Zpracování Akčního plánu pro udržitelnou energetiku a klima (SECAP).
- Inspirace plány dalších českých měst (Praha, Brno, Liberec, Jeseník a další).
- Podpisem primátora se město zaváže ke splnění hlavního cíle: snížení emisí CO₂ nejméně o 40 % do roku 2030 oproti roku, ke kterému se vztahuje výchozí emisní bilance (BEI; Brno 2000, Praha 2010).
- Přistoupení je spojeno s rozšířenými možnostmi financování realizovaných projektů (podpůrné fondy EU, SFŽP, Norské fondy, OPŽP ad.).
- Secap sjednotí zatím spíše izolované koncepce, které má Olomouc připravené a doplní je o konkrétní projekty k realizaci.

Pořídít Akční plán pro udržitelnou energetiku a klima (SECAP) v rámci přistoupení k Paktu starostů a primátorů pro udržitelnou energii a klima (dále jen Pakt starostů) poprvé řešila Rada města Olomouce (dále jen RMO) na svém jednání dne 12. 8. 2019 při projednávání Energetické politiky města Olomouce.

Samotné přistoupení města k Paktu starostů poprvé projednávala RMO na svém jednání dne 25. 11. 2019.

Návrh přistoupení k Paktu starostů byl dále projednáván v Komisi hospodářského rozvoje, Komisi životního prostředí a Komisi Smart city a informační technologie. První dvě uvedené komise návrh přistoupení doporučily, Komise Smart city si vyžádala další upřesňující údaje, které byly komisi předloženy na lednovém jednání. Komise své doporučení Radě města Olomouce (RMO) vydá na březnovém zasedání.

Pro přistoupení k Paktu starostů je třeba jasné politické shody a samozřejmě schválení Zastupitelstvem města Olomouce, kdy předpokládáme, že hlasování o přistoupení proběhne na červnovém zasedání.

V tuto chvíli se naskytla příležitost Akční plán pro udržitelnou energetiku a klima pořídít na základě žádosti o podporu z Norských fondů v rámci projektu „Adaptační strategie města Olomouce“, kde není nezbytně nutné přistoupení k Paktu starostů. RMO na svém zasedání dne 10. 2. 2020 souhlasila s podáním žádosti o dotaci z výzvy SGS-3 Oslo. Dokument „adaptační strategie“, vznikne v souladu s metodikou EC/JRC Guidebook 'How to develop a Sustainable Energy and Climate Action Plan (SECAP)', a pak lze využít jako povinný dokument při přistoupení k Paktu starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky.

2. Zřízení klimatické komise a zajištění nezbytných personálních a expertních kapacit k realizaci potřebných mitigačních a adaptačních opatření

- Komise by měla zahrnovat experty na danou problematiku, zástupce veřejnosti, akademické obce ad..
- Zřízení kontaktního místa pro veřejnost (podpora při získávání dotací, informování občanů o možnostech finanční podpory).

RMO zřídila odborné komise jako iniciativní a poradní orgány rady města v oblasti výkonu samostatné působnosti. Mitigační a adaptační opatření se ze své podstaty prolínají do všech činností města. V současné době jsou podrobněji rozpracovávány koncepce týkající se tohoto tématu (např. Plán udržitelné městské mobility Olomouc (PUMMO), Koncepce modrozelené infrastruktury (MZI)), jejichž přijaté závěry budou průběžně promítány do zejména přípravy investičních akcí a provozu města.

Témata související se změnami klimatu se vztahují zejména k předmětu činnosti těchto komisí:

- Komise životního prostředí, která se vyjadřuje k problematice tvorby a ochrany životního prostředí ve městě,
- Komise dopravní, která se zabývá všemi aspekty dopravy (automobilová doprava, veřejná doprava, bezmotorová doprava, sdílená kola, atd.) v Olomouci včetně údržby komunikací a koncepčních záležitostí,
- Komise pro architekturu, územní plánování, která projednává významné investiční a koncepční záměry související s rozvojem území SMOI,

- Komise protipovodňových opatření, která se vyjadřuje se ke koncepčním dokumentům města v oblasti protipovodňových opatření a úprav vodních toků a
- Komise hospodářského rozvoje, která se vyjadřuje ke strategickým a koncepčním dokumentům města, k dlouhodobému investičnímu plánu a každoročně aktualizovanému akčnímu plánu SMOI, projednává investiční a neinvestiční rozvojové záměry města, hodnotí nové trendy, příležitosti a příklady dobré praxe v oblasti regionálního a hospodářského rozvoje a předkládá návrhy jejich případného využití pro území města.

Případné zřízení další odborné komise by přineslo duplicitu předmětu činností komisí radou města již zřízených.

3. Zavádění energeticky úsporných a nízkoemisních technologií a opatření

- o Výběr nového dodavatele elektřiny, zprostředkujícího odběr elektrické energie pouze z obnovitelných zdrojů (možno využít zkušeností jiných měst, např. Prahy 3, co se výběru dodavatele týče - např. využití služeb komoditní burzy).

Dodavatelem elektrické energie v rámci všech objektů SMOL byla vysoutěžena až do konce roku 2021 společnost EON. Tato společnost disponuje výrobou el. energie z obnovitelných zdrojů. Podíl obnovitelných zdrojů tvoří cca 13 % produkce el. energie.

- o Vlastní výroba elektřiny z bezemisních zdrojů (např. instalace fotovoltaických panelů na objekty vlastněné/provozované městem).

V souladu se schválenou Energetickou koncepcí město zavedlo energetický management. Jedním z jeho cílů je rovněž zavádění energeticky šetrných opatření, mezi které patří například i zmiňované instalování fotovoltaických panelů. Jako vhodná zařízení pro realizaci tohoto opatření se jeví objekty základních škol a v této souvislosti již probíhá analýza těch nevhodnějších.

- o Administrativní podpora občanům a firmám při realizaci vlastních projektů.

Činnost energetických agentur je převážně krajská záležitost, ale nic nebrání založení takovéto agentury i klimatickým specialistům. Poradenské činnosti poskytuje např. ČEZ ESKO, a.s., další seznam specializovaných poradenských společností je zveřejněn na webových stránkách Státního fondu životního prostředí ČR. Dále je v této oblasti činná i Krajská energetická agentura Olomouckého kraje. V rámci odboru strategie a řízení je vytvořena pracovní pozice energetik (Ing. Roman Luczka, tel. 588 488 367, e-mail: roman.luczka@olomouc.eu), který je schopen poskytnout základní poradenskou činnosti i občanům města, v této souvislosti však nemůže suplovat existující poradenský trh.

- o Podpora energetické účinnosti budov (zateplování budov, zelené střechy, venkovní žaluzie ad.).

Rovněž tento bod je spjatý se schválenou Energetickou koncepcí a zavedením energetického managementu. Nicméně, už před jejím schválením město pravidelně investovalo do těchto opatření. Například v roce 2018 byla u MŠ Holečkova zateplena fasáda, vyměněna střecha a instalováno nové větrání s rekuperací.

V roce 2019 byla provedena energetická opatření u MŠ Nedvědova.

Pro rok 2021 se chystá realizace energetických opatření pro MŠ Husitská a dětské centrum.

- o Plynofikace městské teplárny (nespalovat hnědé ani černě uhlí).

Společnost Veolia energie v loňském roce dokončila významnou ekologizaci Teplárny Olomouc, kdy byla instalována celá řada technologických prvků v řádech sta miliónů korun. Všechny tyto investice mají za cíl snižování emisí, zvýšení úspory energie a zvýšení spolehlivosti a efektivity dodávek tepla. Plynofikace teplárny Olomouc se připravuje, v této chvíli je připravován investiční záměr a budou následovat další kroky. SMOI zde nemá vůči majiteli Teplárny žádné kompetence či nástroje pro ovlivňování směřování investic.

4. Revize pachtovních smluv a udržitelné využívání zemědělské půdy ve vlastnictví města

- o Výběr pachtýřů nejen podle ceny, ale především podle environmentálních kritérií.
- o Inspirace obcemi, kde se o podobný přístup již snaží: Příbor, obce Ostopovice, Žirov a další.

V rámci přípravy koncepčního materiálu reagujícího na změny klimatu je záměrem města se zabývat podrobněji i touto otázkou. Po zpracování koncepce, která by měla zahrnovat doporučení pro ekologické hospodaření na ZPF, tyto závěry následně budou promítnuty do nově uzavíraných pachtovních smluv. Tato možnost se bude týkat jen ucelených a rozsáhlých pozemků, nikoliv malých či roztráštěných území.

5. Obnova sítě polních cest, stromořadí, mezí, remízků a dalších krajinných prvků

- o Dbát na vhodnou skladbu dřevin.

Důraz na vhodnou druhovou skladbu dřevin je uplatňován již nyní jednak v rámci nyní zpracovávané Strategie zeleně a management údržby a dále všechny dřevinné prvky v krajině jsou navrhovány pouze z domácích druhů dřevin, které odpovídají konkrétním stanovištním podmínkám. To platí vždy pro investiční akce města (např. výsadba Holického lesa). Pokud je město dotčeným subjektem, uplatňuje tento požadavek i v rámci řízení vedených stavebním úřadem v případě investičních akcí

jiných investorů.

V rámci aktualizovaných lesních plánů je kladen důraz na zvyšování podílu vysazovaných meliorační a zpevňující dřevin.

○ Preferovat cesty s propustným povrchem.

Podle účelu využití polních cest je volen i jejich povrch. Tzn., že cesty využitelné pro in-line bruslení mají povrchy živičné, jiné cesty využitelné pouze pro pěší a zemědělskou techniku bývají navrhovány jako nezpevněné.

Obecně se jedná se o účelové komunikace v nezastavěném území. Co se týká samotných polních cest s propustným povrchem, tak to není problém u cest, která mají nezpevněný povrch.

Pokud nastane výjimečná situace, kdy se bude požadovat, aby cesta byla udržovaná, potom je vhodné zvolit zpevněný povrch (i takové účelové komunikace na území města máme).

U cest se zpevněným povrchem však platí, že vsakování vody lze řešit např. odvedením vody do zatravněného pásu vedle stezky nebo vsakovacích příkopů/průlehů. Není to tak, že zpevněný povrch = nemožnost vsakovat, pouze se vsakování musí řešit trochu jiným způsobem. Zejména vždy platí, že jakékoliv vsakování musí být vždy navrženo s ohledem na geologické podmínky, tedy schopnost podloží vodu pojmout. To je potřeba ověřit vždy individuálně podle lokality a zejména je třeba počítat s tím, že více než dříve bude nutné z tohoto důvodu dělat v rámci přípravy staveb geologické a hydrogeologické průzkumy (což je otázka nějakých nákladů navíc).

Tato problematika se v současné době řeší v rámci přípravy/zpracování "Standardů objektů HDV a MZI na veřejných prostranstvích".

○ Využít možnosti osvobození významných krajinných prvků od daně z nemovitostí.

Možnost osvobození od daně z pozemků s vybranými ekologicky významnými prvky vyplývá ze zákonného ustanovení § 4 odst. 1 písm. k) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, kdy s účinností od 1. 1. 2020 jsou od daně z pozemků osvobozeny pozemky v rozsahu, v jakém se na nich nachází krajinný prvek skupina dřevin, stromořadí, travnatá údolnice, mez, příkop nebo mokřad, pokud je tento prvek evidován v evidenci ekologicky významných prvků podle zákona upravujícího zemědělství. Smyslem tohoto osvobození je co možná největší zachování významných krajinných prvků v krajině. SMOI v tomto smyslu dbá na zachování významných krajinných prvků v krajině. Některé významné krajinné prvky nacházející se na území města jsou již v současné době evidovány v Evidenci ekologicky významných prvků, řada významných krajinných prvků bude do této evidence doplněna na základě podnětů města. Možnost využití toto osvobození z daně z nemovitosti bude zvaženo při následné revizi obecně závazné vyhlášky.

○ Dokončení realizace ÚSES na území Olomouce.

Vedení města intenzivně jednalo se zástupci Státního pozemkového úřadu ve věci možnosti provádění komplexních pozemkových úprav na území města Olomouce, neboť tyto umožňují obnovit zaniklé polní cesty, stromořadí a další přírodní a krajinnotvorné prvky plnící dopravní, vodohospodářskou a protierozní funkci. Město je v možnosti uplatnění pozemkových úprav limitováno souhlasem soukromých vlastníků pozemků ve vybrané lokalitě. Jako vhodná lokalita k možnosti realizace pozemkových úprav bylo vybráno území Droždína, kde p. předseda KMČ R. Hainc mapuje možnost získat potřebný počet souhlasů.

Ve stávajících pachtovních smlouvách, které město s jednotlivými pachtýři uzavírá, je myšleno i na možnost obnovy polních cest.

Dne 11. 11. 2019 RMO schválila záměr zpracování plánu ÚSES, který bude sloužit jako podklad pro pořizování územně plánovací dokumentace a bude rovněž využitelný s ohledem na měřítko jeho zpracování jako nezbytný podklad pro pozemkové úpravy v krajině, pro zpracování lesnických a vodohospodářských dokumentů, např. revitalizace malých vodních toků a dále pro snižování dopadů vodní eroze na zemědělskou krajinu.

Plán ÚSES jako nástroj ochrany přírody bude pořizován v letošním roce, ve spolupráci s AOPK ČR s využitím dotačního titulu MŽP.

6. Ochrana zemědělské půdy před zástavbou průmyslovými a skladovými areály

○ Zabránit zastavení 44 hektarů nejkvalitnější půdy I. bonity u Hněvotína.

Dne 23. 9. 2019 vydalo Zastupitelstvo Olomouckého kraje Aktualizaci č. 2a Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje.

2a aktualizace ZÚR přímo stanovuje bližší podmínky pro strategickou plochu Olomouc:

„strategická plocha Olomouc (v rozvojové oblasti republikového významu OB8 Olomouc) v blízkosti křižovatky dálnic D35 a D46, v rozsahu do 44 ha;

- pouze pro záměry center strategických služeb, průmyslu vyspělých technologií, technologických center a center vytvářející pracovní místa v oborech vědy, výzkumu a vysokého školství včetně související veřejné infrastruktury a nezbytné dopravní a technické infrastruktury;
- nepřípustné zejména pro běžné skladování, pro oblast běžné výroby, běžného zpracovatelského průmyslu, pro montáž výrobků, pro samostatně umístované fotovoltaické panely, pro zařízení k

získávání energie z obnovitelných zdrojů, a to vše za předpokladu, že se nebude jednat o vedlejší záměry přímo spojené s přípustným využitím této plochy;"
Změny ZÚR zasahují i území SMOI a vyvolávají potřebu změn Územního plánu Olomouc ve smyslu § 54 odst. 6 stavebního zákona (povinnost obce uvést územní plán do souladu s územně plánovací dokumentací vydanou krajem).

SMOI bude klást velký důraz na dodržení zásad modrozelené infrastruktury s tím, že bude nutné kvalitní zpracování hospodaření se srážkovými vodami. Stavebník bude muset v územním řízení prokázat, že následně vlivem stavby nebude v lokalitě vysychat půda a neklesne hladina podzemní vody. Za důležitou bude zároveň považována odpovídající výsadba zeleně.

7. Pěstování zdravých a odolných lesních porostů

- Hospodařit dle standardů certifikace FSC.
- Upřednostňovat ekologickou a rekreační funkci lesa.

Lesní majetek SMOI obhospodařuje společnost Lesy města Olomouce a.s., která je držitelem certifikátů PEFC. Nový Lesní hospodářský plán je již zpracováván. Hospodaření probíhá v souladu se zájmy ochrany přírody, aktivně připravujeme i revitalizační projekt v přírodní rezervaci Les Království, kde je také stanovena bezzásahová zóna.

V rámci aktualizovaných lesních plánů je taktéž kladen důraz na zvyšování výměrů lesů s rekreační funkcí.

8. Cílené zadržování vody ve městě a krajině

- Bezodkladné uplatňování strategie "Hospodaření se srážkovými vodami – cesta k modrozelené infrastruktuře" v městských investicích, pobídky pro soukromé investory, osvěta a informování veřejnosti.

V současné době se dokončuje pilotní projekt s využitím principů modrozelené infrastruktury „Šantova – rekonstrukce kanalizace a komunikace“. Připravujeme žádost v rámci Výzvy č. 144 Operačního programu Životní prostředí (dále jen OPŽP) na hospodaření s dešťovými vodami, a pokud bude dotace schválena, navrheme akci k realizaci na rok 2021.

Na odboru investic probíhá výběr projektanta na úpravu projektové dokumentace na rekonstrukci střech na ZŠ Demlova s využitím vegetačních (zelených) střech. V případě úspěšné žádosti o dotaci z výzvy č. 144 z OPŽP navrheme realizaci na roky 2021/2022. Dále odbor investic dokončuje projektovou přípravu na realizaci retenční nádrže s regulovaným odtokem na parkovišti u ZOO a zasakovací průleh u dětského hřiště před vstupem do ZOO. Vedení ZOO připravuje realizaci hospodaření se srážkovými vodami podle principů MZI v celém areálu ZOO. Obě akce budou zařazeny v případě schválení dotací na realizaci v letech 2021/2022.

S ohledem na tvorbu rozpočtu je v této věci malá pravděpodobnost na schválení finančních pobídek pro soukromé investory na podporu výstavby MZI.

Na stránkách města je umístěna schválená Koncepce vodního hospodářství města Olomouc, a studie „Hospodaření s dešťovými vodami – cesta k modrozelené infrastruktuře“.

V loňském roce přednášel vodohospodář města Olomouce o principech MZI na přednáškách pro širokou veřejnost na půdě magistrátu a v letním kině, pro odbornou veřejnost na Floře Olomouc a pro studenty Univerzity Palackého v areálu VŠ.

Připravujeme „Standardy objektů hospodaření s dešťovými vodami a objektů modrozelené infrastruktury na veřejných prostranstvích“ (dokončení - červen 2020), které budou manuálem pro investory /městské, veřejné i soukromé/, developery a projektanty pro navrhování hospodaření se srážkovými vodami, při navrhování rekonstrukcí stávajících prostranství i navrhování nových. V delším časovém horizontu uvažujeme i o možnosti zapracování koeficientu modrozelené infrastruktury do územního plánu. Tato témata budou současně i součástí komunikační strategie SMOI, která je nyní zpracovávána.

SMOI v roce 2019 zadalo zpracování „Studie odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření na území města Olomouce“, která navazovala na studii „Riziková území při extrémních přívalových srážkách“. Z této studie bylo vybráno 10 rizikových lokalit: Droždín, Svatý Kopeček, Lošov, Radíkov u Olomouce, Řepčín, Slavonín, Topolany u Olomouce. Ve zpracované studii byl i zpracován soubor opatření, která budou nyní průběžně realizována. RMO doporučení z této studie projednala na svém jednání dne 15. 7. 2019, kdy schválila i další postup.

- Podpora realizace zelených střech, stěn a fasád, propustných povrchů, vsakovacích rýh, průsaků a vsakovacích a zasakovacích nádrží, splachování šedou vodou, využívání dešťové vody

Viz předchozí bod + uplatňování principů MZI na výrobních výborech při projednávání městských projektů, i projektů soukromých investorů

- Revitalizace vodních toků na území města za účelem naplňování jejich ekologických funkcí.

V roce 2019 jsme nechali vypracovat studii „Posouzení odlehčovacích komor v Olomouci podle nové ČSN 756262“, jejímž cílem je snížit imise znečištění do vodních toků a zlepšit tak revitalizaci těchto

toků. Podle výsledku této studie dojde postupně k rekonstrukci 12 odlehčovacích v Olomouci. Revitalizace vodních toků je v Olomouci vždy nedílnou součástí budovaných protipovodňových opatření (dále PPO). Bylo tomu tak i v případě I. etapy PPO na řece Moravě, ačkoliv prostorové možnosti neumožnily větší míru revitalizovaných opatření, přesto bylo vybudováno nové říční rameno s rybochodem. Zrealizovaná IIA etapa PPO pracovala s krajinou kolem řeky ve velkém měřítku a podařilo se zde vybudovat celou řadu revitalizačních prvků a to nejen ve vodním prostředí ale i v navazujícím území (rozsáhlé výsadby dřevin). V případě připravované IV. etapy PPO rovněž na řece Moravě se přímo jedná o protipovodňová opatření přírodě blízká. A obdobný charakter bude mít i III. etapa PPO navazující ze severu na v současné době budovanou IIB etapu PPO.

9. Kvalitní odborná péče o veřejnou zeleň včetně finančního zajištění

- Péče o stromy a trávníky podle doporučení Společnosti pro zahradní a krajinářskou tvorbu s ohledem na biodiverzitu a udržitelnost.
- Sekat na jaře, když je dost vláhy, omezit sečení v létě, kdy je horko a sucho, ponechat živé výhonky, vyšší výška seče, mozaikové sečení, ponechání květnatých louček pro hmyz atd.

Město využívá při péči o stromy a trávníky schválné standardy AOPK ČR, které jsou konzultovány napříč odborníky z oblasti zahradnictví, arboristiky a ekologie. Odborní pracovníci města se průběžně účastní seminářů a školení pořádaných Společností pro zahradní a krajinářskou tvorbu i setkání odborné sekce Správa zeleně a jsou tedy dobře informováni o trendech v oboru.

Město již v minulých letech při sečení zohledňovalo aktuální klimatické podmínky, a proto došlo k omezení dříve běžných 6 sečí. V době horkých úpalových dnů město reaguje na tuto situaci a pozastavuje termín dalších sečí. Pro zachování kvality trávnatých ploch z neinvazivních víceletých travin je však nezbytné minimální počet sečí zachovat a zamezit tak šíření problematických invazivních druhů, které se v trávnících vyskytují jako důsledek prováděných výkopových prací (např. ječmene myšího, laskavce, šťovíků, pcháčů apod.). Pro letošní rok je předběžně plánováno provedení 4 sečí. Pro zlepšení podmínek pro hmyz a jeho pastvu město započalo v loňském roce se zakládáním květinových záhonů z letniček z přímého výsevu v historických parcích, které budou dle možností města postupně rozšiřovány i do dalších okrskových parků.

V současnosti probíhá pořízení klíčového dokumentu pro oblast správy a údržby zeleně ve městě tj. Strategie zeleně a managementu údržby ve městě Olomouci. Tento dokument komplexně zhodnotí stav systému zeleně v Olomouci a zařadí jednotlivé plochy zeleně do různých intenzitních tříd údržby podle kontextu, ve kterém se nachází v rámci města. Dokument bude podkladem pro nastavení nevhodnějšího režimu údržby dle charakteru lokality. Jedním z témat je i zlepšení podmínek pro růst stromů v zastavěném území (koordinace s inženýrskými sítěmi v uličních prostranstvích apod.). Výsledkem dokumentu bude stanovení priorit, jak pro oblast péče o sídelní zeleň města, tak i pro postupnou obnovu ploch zeleně.

10. Podpora nízkoemisní dopravy

- Realizace opatření na snížení automobilové dopravy na území města (například systém Park & Ride).

Zastupitelstvo města Olomouce (ZMO) v červnu 2018 schválilo strategický dopravní dokument Plán udržitelné městské mobility (PUMMO). Jedním z hlavních cílů tohoto dokumentu je právě podpora udržitelných forem dopravy (veřejná, pěší a cyklo) na úkor automobilové individuální. Měřitelným cílem všech navržených opatření je docílit v roce 2030 podílu udržitelných forem dopravy ve městě na úroveň přibližně 75% oproti 70% v roce 2018. Uvedené hodnoty se mohou zdát být malé, ale při stávajícím neustele se zvyšujícím trendu používání individuální automobilové dopravy, se jedná o velmi ambiciózní cíl. K jeho naplnění je sestaven akční plán, který byl schválen na jednání ZMO dne 9. 3. 2020 a který obsahuje přibližně 300 konkrétních opatření, mezi které patří například omezení tranzitní dopravy na území města, vytvoření regulačního řádu pro smogové situace, podpora alternativních druhů dopravy, vč. sdílených služeb, či další dílčí strategie. Jednou z nich je například „Parkovací politika města Olomouce“, ze které by měly vzejít regulační podmínky pro parkování v centru města a nejbližšího okolí zejména ve vazbě na používání veřejné dopravy osobami dojíždějícími do Olomouce za prací a studiem.

- Podpora MHD, cyklistické a pěší dopravy nad rámec Plánu udržitelné městské mobility Olomouc.

Jak již je uvedeno v předchozím odstavci, cíle stanovené v PUMMO jsou při současných trendech velmi ambiciózní, vč. snížení emisí, a není nám známo, co je myšleno pod pojmem „nad rámec“. Máme za to, že všechna relevantní opatření jsou již nyní obsažena v akčním plánu PUMMO.

SMOI podporuje rozšiřování služeb např. v rámci sdílení kol, elektrokoloběžek atd., kde v březnu tohoto roku začal poskytovat své služby druhý poskytovatel sdílených kol.

- Elektrifikace MHD a využití alternativních nízkoemisních pohonů.

Město Olomouc dlouhodobě podporuje rozvoj veřejné dopravy ve městě. Jako příklad lze uvést například výstavbu nové tramvajové trati na Nové Sady, ať se jedná o realizovanou I. etapu nebo

v současné době zahajovanou II. etapu. Nemalé finanční prostředky jsou rovněž vynakládány na každoroční obnovu vozového parku, kdy jsou nakupovány nejmodernější vozy splňující poslední emisní normy.

Dále DPMO již provozuje jeden elektrobus, a i ostatní městské společnosti již využívají vozidel na elektrický pohon (např. MPO má 3 vozy). Jeden elektrovůz nyní zakoupila i samospráva pro své využití a v současné době se čeká na jeho dodání.

SMOI taktéž vede jednání se Správou železnic, státní organizací, ve věci elektrifikace železniční trati Olomouc – Krnov – Opava východ, položení kabelového vedení na železniční trati Olomouc - Senice na Hané a modernizaci železničních zastávek v Olomouci, což by vedlo ke zvýšení atraktivity pro cestující ve městě Olomouci.

V rámci realizace Strategie ITI Olomoucké aglomerace klade Řídící výbor ITI důraz i na dopravní a přestupní terminály, jenž taktéž přispějí ke zvýšení atraktivity drážní dopravy.

- Motivace firem k využívání elektrického pohonu například formou bezplatné reklamy.

Nejlepší motivací firem je jít příkladem. Jak již bylo uvedeno, byly pořízeny nízkoemisní vozidla pro SMOI, Městskou policii Olomouc, Zoo Olomouc, Floru Olomouc a další jsou v plánu. Dále pořádáme, či se na nich spolupodílíme, různé osvětové kampaně (Evropský týden mobility, Do práce na kole, apod.).

V souladu s PUMMO připravujeme v letošním zpracování Magistrátního plánu udržitelné mobility a nabízíme možnost ostatním větším firmám spolupráce na firemních či institucionálních plánech udržitelné mobility.

11. Zkvalitnění odpadového hospodářství

- Do roku 2035 recyklovat alespoň 65 % komunálního odpadu dle požadavků EU.

Požadavek EU má být zahrnut i v nové legislativě ČR v oblasti odpadového hospodářství – ta je momentálně v přípravě a schvalovacím procesu MŽP, Vlády a Parlamentu ČR.

Za město Olomouc můžeme konstatovat, že v současné době se poměr množství produkovaných tříděných/recyklovatelných a materiálově využitelných odpadů k množství nevyužitelných odpadů blíží cca 50%.

- Prioritizace redukce a recyklace komunálních odpadů oproti jejich energetickému využití.

Pro dosažení větší míry recyklace odpadů prozatím chybí v ČR jednak legislativní rámec (viz předchozí bod) a jednak zpracovatelské kapacity recyklačních zařízení – tento problém není jen v ČR, ale v celé Evropě. S tím souvisí i omezený trh s druhotnými surovinami a recyklovatelnými materiály.

Město Olomouc se dlouhodobě snaží odstraňovat maximální množství nerecyklovatelných odpadů pomocí energetického využití oproti značně neekologickému skládkování.

Město vytváří podmínky pro podporu redukce a recyklace odpadů – např. door to door systém (třídění odpadů přímo v rodinných domech), pilotní projekt polopodzemních kontejnerů.

- Podpora prevence vzniku odpadů (bezobalové produkty, obchody).

Město Olomouc podporuje předcházení vzniku biologických odpadů formou výpůjčky kompostérů zdarma pro občany města. Další aktivitou v oblasti předcházení vzniku odpadů je plánované vybudování RE-USE centra v rámci projektu Odpadového centra Chválkovice – občané zde budou moci odevzdávat dále využitelné výrobky, které budou moci další občané znovu použít – výrobky tak neskončí v odpadu, ale najdou další využití ke svému účelu.

Město rovněž realizuje ve spolupráci se Sluňákovem výchovné akce a soutěže pro školy i dospělou veřejnost s důrazem na prevenci vzniku odpadů a změnu postojů při nakupování „zero waste“.

- Provedení auditu odpadového hospodářství se zaměřením na cirkulární ekonomiku.

K tomuto bodu nemáme bližší představu, co by měl zahrnovat, ani jak by měl být konkrétněji realizován zmíněný audit.

12. Chytré územní plánování

- Využití územních rezerv až po kompletním zastavění brownfieldů a využití momentálně nevyužívaných nemovitostí (např. odkup bývalých vojenských objektů).

Zastupitelstvo města Olomouce na svém zasedání dne 9. 12. 2019 schválilo Dlouhodobou koncepci hospodaření s vybraným nemovitým majetkem ve vlastnictví SMOI na období r. 2019 – 2022, která specifikuje majetek z pohledu možnosti jeho dalšího prodeje s možným využitím.

Územní rezervy se budou prověřovat v rámci Souboru změn č. X Územního plánu Olomouc. Územní rezervy lze využít vždy až po změně územního plánu a pouze se souhlasem orgánu ZPF, tj. vyhodnocení stávajícího území s ohledem na jeho využití.

- Při přípravě změn územního plánu, regulačních plánů a územních studií mít na zřeteli nezbytné potřeby adaptace na klimatické změny a ochrany krajiny.

Při pořizování územně plánovacích dokumentací využíváme vždy všech dostupných podkladů. Například využíváme územní studii krajiny pro Olomoucký kraj, kterou pořídil KÚOK, uplatňování principů HDV, koncepce modrozelené infrastruktury za samosprávu, atd. Dále je třeba zohledňovat

stanoviska dotčených orgánů (KHS, ochrana přírody apod.).

- Uzavírat smlouvy s developery, které zajistí, že se developer při realizaci záměrů bude podílet na zajištění veřejné vybavenosti a ponese určitou míru společenské a environmentální odpovědnosti.

Při uzavírání smluv s developery samospráva požaduje dodržování principů HDV, koncepce modrozelené infrastruktury. Dále jsou rozpracovány standardy modrozelené infrastruktury, strategie zeleně a ve fázi zadání koncepce veřejných prostranství, prostřednictvím kterých bude v budoucnu ze strany města vyžadováno uplatňování takových řešení veřejných prostranství, které tyto principy zohledňuje.

- Systém doporučení, pobídek a dotací pro investory na podporu klimatických opatření.

Město prostřednictvím výše uvedených koncepcí vytváří systém doporučení pro investory, vzhledem k možnostem rozpočtu nezvažuje dotace pro investory, ale klimatická opatření bude uplatňovat při svých investičních akcích.

Do územně analytických podkladů lze zahrnout např. území zranitelná klimatickou změnou, území ohrožená erozí nebo jiné související jevy včetně doporučení k nim vztahených, ale jen v případě předání řádně propracovaných a předaných podkladů, které by bylo možno zapracovat do těchto ÚAP.

V Územním plánu Olomouc je stanoven koeficient min. podíl zeleně, aby bylo zamezeno max. zpevnění ploch pozemku s negativním vlivem na zhoršení odtokových poměrů v území, zhoršení mikroklimatu lokality a kvality prostředí.

Dále jsou v územním plánu, příp. regulačních plánech a územních studiích, stanoveny podmínky prostorové a funkční regulace a vytváří předpoklady týkající se i bodů 5, 6 a 8.

13. Stažení finančních prostředků města z investic do environmentálně škodlivých aktivit

- Odprodat akcie firem prokazatelně podnikajících environmentálně škodlivým způsobem, vlastní-li město takové.
- Uvolněné finanční prostředky investovat do environmentálně prospěšných aktivit.

SMOI:

- je stoprocentním vlastníkem těchto společností: Dopravní podnik města Olomouce, a.s., Technické služby města Olomouce, a.s., Lesy města Olomouce, a.s., AQUAPARK OLOMOUC, a.s., Výstaviště Flora Olomouc, a.s. a Správa nemovitostí Olomouc, a.s.
- není stoprocentním vlastníkem těchto společností: Vodohospodářská společnost Olomouc, a.s. (SMOI vlastní 52,31 % podíl), OLTERM & TD Olomouc, a.s. (SMOI vlastní 34,00 % podíl) a SK Sigma Olomouc, a.s. (SMOI vlastní 22,90 % podíl).

Všechny výše uvedené společnosti přistupují k problematice životního prostředí velmi zodpovědně, o čemž dokládají certifikáty, kterými disponují např. Technické služby města Olomouce jsou držitelem certifikátů ČSN EN ISO 9001:2016 a 14001:2016 a má vyhlášenou Politiku kvality a ochrany životního prostředí, popř. Dopravní podnik města Olomouce a další společnosti kladou důraz při pořizování vozidel na plnění ekologických norem. Taktéž roste počet elektromobilů, které jsou městskými organizacemi nakoupeny (např. v tomto roce Městská policie Olomouc nakoupí dva elektromobily).

SMOI tedy nevlastní žádnou společnost, která se chová environmentálně škodlivým způsobem.

V Olomouci dne 14. února 2020

stanovisko SMOI ze dne 21. 4. 2020

Klimatická koalice Olomouc

Kontakt: klimakoalice@mailbox.org